

TILLARNI O'RGANISH TALABLAR MULOQATINI RIVOJLANISH OMILLI

Musayeva Amina Karomatovna

Osiyo xalqaro universiteti

Tarix va filologiya kafedrasи rus tili fani o'qituvchisi

Buxoro shahar

E-mail: musayevaaminakaramatovna@oxu.uz

Annotatsiya: Ushbu mavzuning dolzarbligi talabalarning kommunikativ vakolatlarini rivojlanirishdadir. Talabalar o'zlarining kelajakdagi kasbi uchun alohida mas'uliyat hissiga ega bo'lishi kerak bo'lgan bo'lajak kadrlarning xarakterli guruhini ifodalaydi. Ko'pchiligidan turli tillardagi millatlarga duch kelamiz. Tilni bilmaslik yomon muloqotga olib kelishi mumkin. Agar talaba tilni yaxshi bilmasa, u muloqot qila olmaydi va ma'lumotni to'liq va keng tushunchaga ega bo'lmaydi.

Rus tilini bilishga bunday yuksak e'tiborning sababi nafaqat kasbiy, balki kommunikativ kompetentsiyani ham majburiy egallash zaruratidir.

Kalit so'zlar: kommunikativ kompetentsiyani shakllantirish, majburiy o'zlashtirish, kasbiy soha, ko'p millatlilik, lingvistik ufqlarni kengaytirish

Аннотация: Актуальность данной темы заключается в вырабатывании коммуникативной компетенции студентов. Студенты представляют собой характерную группу будущих кадров, которые должны обладать особым чувством ответственности за свою будущую профессию. Многие из нас сталкиваемся национальностями разных языков. Незнание языка может стать причиной неполнценного общения. Если студент плохо владеет языком, то он не сможет войти в коммуникацию и не будет знать полное и широкое представление об информации. Причиной столь высокого внимания к знанию русского языка, является

необходимостью обязательного овладения не только профессиональной, но и коммуникативной компетенцией.

Ключевые слова: формирование коммуникативной компетенции, обязательное овладение, профессиональная сфера, многонациональность, расширение языкового кругозора

Annotation: The relevance of this topic lies in the development of students' communicative competence. Students are a typical group of future personnel who must have a special sense of responsibility for their future profession. Many of us encounter nationalities of different languages. Not knowing the language can cause incomplete communication. If a student does not speak the language well, he will not be able to enter into communication and will not have a complete and broad understanding of the information. The reason for such high attention to knowledge of the Russian language is the need for mandatory mastery of not only professional, but also communicative competence.

Key words: formation of communicative competence, compulsory mastery, professional sphere, multinationality, expansion of linguistic horizons

Tillarni, jumladan, rus tilini o'rganish o'quvchilarning muloqot qobiliyatiga katta ta'sir ko'rsatadi. Keling, rus tilini o'rganishning muloqotga ta'sirining bir nechta asosiy jihatlarini ko'rib chiqaylik:

1. Tilshunoslik ufqlarini kengaytirish

Rus tilini o'rganish talabalarga rus tilida so'zlashuvchi mamlakatlarning madaniy va tarixiy xususiyatlarini tushunishga yordam beradi, bu esa, o'z navbatida, madaniyatlararo kompetentsiyani rivojlantirishga yordam beradi. Bu, ayniqsa, globallashuv davrida, boshqa madaniyat va uning tilini tushunish yanada samarali va hurmatli aloqa aloqalarini o'rnatishga yordam berganda juda muhimdir.

2. Kognitiv qobiliyatlarni takomillashtirish

Rus tilini o'rganish, boshqa chet tili kabi, xotira, diqqatni jamlash va tanqidiy fikrlash kabi kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirishga yordam beradi. Rus tilini o'rganayotgan talabalar tilning yanada murakkab tuzilmalarini tahlil qilish

va tushunishni o'rganadilar, bu ularning har qanday tilda fikr yuritish va o'zini ifoda etish qobiliyatini yaxshilashi mumkin.

3. Madaniyatlararo muloqot qobiliyatlarini takomillashtirish

Rus tili talabalarga ona tilida so'zlashuvchilar bilan muloqot qilish ko'nikmalarini yaxshilashga yordam beradi, bu esa professional va shaxsiy aloqalar uchun muhimdir. Rus tilini biladigan talabalar xalqaro jamoalarda muvaffaqiyatli muloqot qilishlari va rusiyzabon hamkorlarning ehtiyojlari va madaniy xususiyatlarini yaxshiroq tushunishlari mumkin.

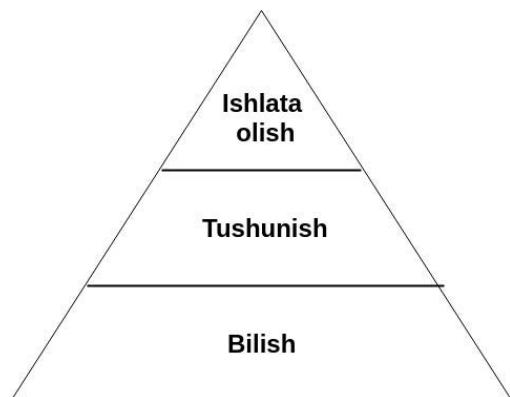
4. Empatiya va bag'rikenglikni rivojlantirish

Rus tilini o'rganish ko'pincha rus adabiyoti, san'ati va tarixini o'rganish bilan birga keladi, bu esa boshqa odamlarning dunyoqarashini chuqurroq tushunishni shakllantiradi. Bu talabalarga empatik va bag'rikeng bo'lishga yordam beradi, bu ularning muloqot qilish qobiliyatini va turli madaniyatdagi odamlar bilan o'zaro munosabatlarini yaxshilaydi.

5. Kasbiy sohada amaliy qo'llash

Xalqaro aloqalar, tarjima, turizm va biznes kabi ko'plab kasblar uchun rus tilini bilish muhim ustunlikka aylanadi. Rus tilida muloqot qilish qobiliyati yangi martaba imkoniyatlarini ochadi va ushbu sohalarda professional muloqotni yaxshilaydi.

Tillarni o'rganish kognitiv rivojlanishdan tortib, ijtimoiy va madaniy ufqlarni kengaytirishgacha bo'lган hayotimizning turli jabhalariga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Mana bir nechta asosiy jihatlar:



1. Kognitiv rivojlanish: Tillarni o'rganish xotirani, e'tiborni va ko'p vazifani bajarish qobiliyatini yaxshilaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ko'p tilli odamlar vazifalarni osonroq almashtirishlari va muammolarni tezroq hal qilishlari mumkin.

2. Miya rivojlanishi: Yangi tilni o'rganish miyani rag'batlantiradi, bu qarishni sekinlashtiradi va demans va Altsgeymer kasalligi kabi kasalliklarni rivojlanish xavfini kamaytiradi.

3. Madaniy ufqlarni kengaytirish: Chet tilini bilish boshqa xalqlar madaniyati, adabiyoti va an'analariga chuqurroq sho'ng'ish imkonini beradi, bu esa odamni ochiqroq va farqlarga nisbatan bag'rikengroq qiladi.

4. Kerera imkoniyatlarini oshirish: Bugungi globallashgan dunyoda bir necha tilda gaplashish mehnat bozorida raqobatdosh ustunlik hisoblanadi. Ko'pgina kompaniyalar mijozlar yoki hamkorlar bilan o'z ona tilida muloqot qila oladigan xodimlarni qadrlashadi.

5. Empatiya va muloqotni rivojlantirish: odamlar o'z fikrlari va his tuyg'ularini turli tillarda qanday ifoda etishlarini tushunish empatiyani rivojlantiradi va shaxslararo muloqot qobiliyatlarini yaxshilaydi.

6. Ishonch va o'z-o'zini amalga oshirish: Yangi tilni o'rganish uchun kuch va tartib-intizom talab etiladi, bu o'ziga ishonch hissini rivojlantiradi va shaxsiy o'sishga yordam beradi

Shunday qilib, tillarni o'rganish bizning hayotimizga ko'p qirrali ta'sir ko'rsatadi, shaxsiy va kasbiy mahoratimizni oshiradi, shuningdek, kognitiv qobiliyat va ijtimoiy moslashuvni rivojlantirishga yordam beradi.

Kommunikativ kompetentsiyani rivojlantirishning uslubiy asosi boshqa odamlar bilan ma'lumot va g'oyalarni samarali va muvaffaqiyatli almashish uchun zarur bo'lgan ko'nikma va ko'nikmalarni rivojlantirishdir. Kommunikativ kompetentsiya bir nechta asosiy komponentlarni o'z ichiga oladi:

1. Reflektiv qobiliyat: bu tashqaridan kelgan axborotni adekvat idrok etish va tushunish qobiliyatidir. Fikrlash qobiliyatini rivojlantirish kontekst va madaniy

farqlarni hisobga olishni, shuningdek, yangi ma'lumotlarga ochiq bo'lishni talab qiladi.

2. Aloqa yaratish: Bu komponent boshqa odamlar bilan munosabatlarni o'rnatish va saqlab qolish, hurmat va o'zaro tushunish tuyg'usini yaratish qobiliyatidir. Ushbu jihatdagi asosiy qobiliyatlar faol tinglash, empatiya va fikr-mulohaza bildirishdir.

3. Ixtiyoriy rejalashtirish: Bu ma'lum bir maqsadga erishish uchun nutqingizni rejalashtirish va tuzish qobiliyatidir. Erkin rejalashtirish ko'nikmalarini rivojlantirishda auditoriya, kontekst va muloqot maqsadlarini hisobga olish muhimdir.

4. Leksik apparat: bu fikr va fikringizni aniq va to‘g‘ri ifodalash imkonini beruvchi so‘z va iboralar yig‘indisidir. Lug‘at boyligini rivojlantirish uchun siz so‘z boylingizni kengaytirishingiz, grammatika va uslub qoidalariga muvofiq yozish va gapirishni o‘rganishingiz kerak.

5. Mantiqiy tuzilma: Bu gapni tinglovchiga tushunarli qilish uchun mantiqiy aloqalar va tuzilishdan foydalangan holda nutqingizni mantiqiy tartibga solish qobiliyatidir. Mantiqiy tuzilmani o‘rganishda mantiqiy qonuniyatlar, xulosalar va g‘oyalilar o‘rtasidagi bog‘lanishlarni hisobga olish muhimdir.

6. Hissiy intellekt: Bu sizning his-tuyg‘ularingizni tushunish va boshqarish, shuningdek, boshqa odamlarning his-tuyg‘ularini boshdan kechirish qobiliyatidir. Bu hissiy aloqani o'rnatish va ichki dialog deb ataladigan narsani yaratish uchun muhimdir.

7. Madaniy shovqin: Bu turli madaniy kontekstlarga moslashish va madaniy farqlarni tushunish qobiliyatidir. Madaniy hamkorlikni rivojlantirish uchun madaniy me'yorlar va qadriyatlarni o‘rganish, shuningdek, turli madaniyat vakillari bilan muloqot qilishni o‘rganish kerak.

8. Og‘zaki bo‘limgan muloqot: Bu nutqni ta‘kidlash va to‘ldirish uchun imo-ishoralar, yuz ifodalari va ovoz ohangi kabi noverbal belgilardan foydalanish qobiliyatidir. Og‘zaki bo‘limgan muloqot qobiliyatlarini rivojlantirish muloqot

samaradorligini oshirishga yordam beradi va o'zingiz haqingizda ijobiylar taassurot qoldiradi.

Kommunikativ kompetentsiyani rivojlantirish uchun ma'lumot almashish va turli odamlar bilan muloqot qilishning turli vaziyatlarida amaliyot va mashg'ulotlar o'tkazish kerak.

Tillarni, jumladan, rus tilini o'rganish o'quvchilarining muloqot qobiliyatiga katta ta'sir ko'rsatadi. Keling, rus tilini o'rganishning muloqotga ta'sirining bir nechta asosiy jihatlarini ko'rib chiqaylik:

1. Tilshunoslik ufqlarini kengaytirish

Rus tilini o'rganish talabalarga rus tilida so'zlashuvchi mamlakatlarning madaniy va tarixiy xususiyatlarini tushunishga yordam beradi, bu esa, o'z navbatida, madaniyatlararo kompetentsiyani rivojlantirishga yordam beradi. Bu, ayniqsa, globallashuv davrida, boshqa madaniyat va uning tilini tushunish yanada samarali va hurmatli aloqa aloqalarini o'rnatishga yordam berganda juda muhimdir.

2. Kognitiv qobiliyatlarni takomillashtirish

Rus tilini o'rganish, boshqa chet tili kabi, xotira, diqqatni jamlash va tanqidiy fikrlash kabi kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirishga yordam beradi. Rus tilini o'rganayotgan talabalar tilning yanada murakkab tuzilmalarini tahlil qilish va tushunishni o'rganadilar, bu ularning har qanday tilda fikr yuritish va o'zini ifoda etish qobiliyatini yaxshilashi mumkin.

3. Madaniyatlararo muloqot qobiliyatlarini takomillashtirish

Rus tili talabalarga ona tilida so'zlashuvchilar bilan muloqot qilish ko'nigmalarini yaxshilashga yordam beradi, bu esa professional va shaxsiy aloqalar uchun muhimdir. Rus tilini biladigan talabalar xalqaro jamoalarda muvaffaqiyatli muloqot qilishlari va rusiy zabon hamkorlarning ehtiyojlari va madaniy xususiyatlarini yaxshiroq tushunishlari mumkin.

4. Empatiya va bag'rikenglikni rivojlantirish

Rus tilini o'rganish ko'pincha rus adabiyoti, san'ati va tarixini o'rganish bilan birga keladi, bu esa boshqa odamlarning dunyoqarashini chuqurroq tushunishni shakllantiradi. Bu talabalarga empatik va bag'rikeng bo'lishga yordam beradi, bu ularning muloqot qilish qobiliyatini va turli madaniyatdagi odamlar bilan o'zaro munosabatlarini yaxshilaydi.

5. Kasbiy sohada amaliy qo'llash

Xalqaro aloqalar, tarjima, turizm va biznes kabi ko'plab kasblar uchun rus tilini bilish muhim ustunlikka aylanadi. Rus tilida muloqot qilish qobiliyati yangi martaba imkoniyatlarini ochadi va ushbu sohalarda professional muloqotni yaxshilaydi.

Xulosa

Rus tilini o'rganish talabalarga nafaqat til ko'nikmalarini, balki madaniyatlararo kompetentsiya, empatiya va kognitiv qobiliyat kabi muhim muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Ushbu ko'nikmalar ularni bugungi globallashgan dunyoda muloqot qilish uchun yaxshi jihozlaydi.

Chet tillarini,xususan rus tilini bilish ko'plab imkoniyatlarni ochib, muloqotda sezilarli darajada yordam beradi:

1. Ijtimoiy doirangizni kengaytirish. Siz turli mamlakatlardagi odamlar bilan ularning tili va madaniyatini tushunib, ular bilan muloqot qilishingiz mumkin, bu esa chuqurroq aloqalarni mustahkamlaydi.

2. O'zaro tushunish darajasining oshishi. Tilni bilish tushunmovchiliklardan qochishga va muloqotning nuanslarini, jumladan, madaniy va hissiy nuanslarni yaxshiroq idrok etishga yordam beradi.

3. Kasbiy qobiliyatlarni oshirish.

Bir necha tillarda gaplashish orqali siz mehnat bozorida, ayniqsa, xalqaro kompaniyalarda ko'proq talabga ega bo'lasiz.

4. Madaniy saviyani oshirish. Tilni o'rganish sizga adabiyot, filmlar va mamlakatning boshqa madaniy jihatlarini yaxshiroq tushunish imkonini beradi, bu esa madaniyatlararo kompetentsiyani rivojlantirishga yordam beradi.

5. Kognitiv qobiliyatlarni mustahkamlash. Tillarni o'rganish xotira, e'tibor va ko'p vazifalarni bajarish qobiliyatini rivojlantiradi, bu esa odamlar bilan yanada samarali muloqot qilishda yordam beradi.

Shunday qilib, chet tillarini bilish nafaqat muloqotni osonlashtiradi, balki shaxsiy va professional tajribani boyitadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Musayeva Amina Karamatovna. (2024). Innovatsion Yondashuvlar Asosida Oliy Ta'lif Jarayoni Sifatini Oshirishning Metodologik Jihatlari. *Miasto Przyszlosci*, 52, 59–64. Retrieved from <https://miastoprzyszlosci.com.pl/index.php/mp/article/view/4535>
2. Karamatovna, M. A. . (2024). Important Aspects of Improving Students' Communicative Competence Today. *Miasto Przyszlosci*, 55, 237–243. Retrieved from <http://miastoprzyszlosci.com.pl/index.php/mp/article/view/5595>
3. Musayeva Amina Karamatovna. (2024). IMPROVING THE QUALITY OF THE HIGHER EDUCATION PROCESS BASED ON INNOVATIVE APPROACHES. *JOURNAL OF EDUCATION, ETHICS AND VALUE*, 3(9), 95–100. Retrieved from <https://jeev.innovascience.uz/index.php/jeev/article/view/871>
4. Musaeva A. (2024). IMPROVED MODEL OF METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' COMMUNICATIVE COMPETENCE. *Modern Science and Research*, 3(2), 43–49. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/30675>
5. Karamatovna, M. A. (2024). Integration of Distance and Full-Time Education as an Innovative Approach to Developing Communicative Competence. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(10), 5–13. Retrieved from <https://www.inovatus.es/index.php/ejine/article/view/4136>
6. Musayeva Amina Karamatovna. (2024). Innovatsion Yondashuvlar Asosida Oliy Ta'lif Jarayoni Sifatini Oshirishning Metodologik Jihatlari. *Miasto Przyszlosci*, 52, 59–64. Retrieved from <https://miastoprzyszlosci.com.pl/index.php/mp/article/view/4535>

7. Karamatovna, M. A. (2024). Enhancing the Quality of Teaching in Higher Education: Strategies for Success. *American Journal of Science on Integration and Human Development* (2993-2750), 2(2), 97-103
8. Musaeva Amina Karamatovna. (2024). Formation of Students Communicative Competence. *Information Horizons: American Journal of Library and Information Science Innovation* (2993-2777), 2(1), 156–164. Retrieved from <https://grnjournal.us/index.php/AJLISI/article/view/2817>
9. Musayeva, A. (2024). "FOSTERING ADVANCED PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE IN UNIVERSITY STUDENTS VIA INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE COURSE 'CULTURE OF SPEECH AND COMMUNICATION'". *Центральноазиатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области управления*, 1(2), 35–41. извлечено от <https://in-academy.uz/index.php/cajmrms/article/view/27632>
10. Musayeva Amina Karamatovna. (2023). FORMATION OF PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE AMONG UNIVERSITY STUDENTS THROUGH THE USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN CLASSES IN THE DISCIPLINE "CULTURE OF SPEECH AND COMMUNICATION". *International Journal of Pedagogics*, 3(11), 85–89. <https://doi.org/10.37547/ijp/Volume03Issue11-17>
11. Musayeva , A. . (2024). "FOSTERING ADVANCED PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE IN UNIVERSITY STUDENTS VIA INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE COURSE 'CULTURE OF SPEECH AND COMMUNICATION'". *Центральноазиатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области управления*, 1(2), 35–41. извлечено от <https://in-academy.uz/index.php/cajmrms/article/view/27632>
12. Мусаева А. . . (2023). ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ҚҮЛЛАНИЛИШИ ОРҚАЛИ УНИВЕРСИТЕТ ТАЛАБАЛАРИДА КАСБИЙ КОММУНИКАТИВ КОМПЕТЕНЦИЯНИ

ШАКЛАНТИРИШ. Центральноазиатский журнал образования и инноваций, 2(12), 51–58. извлечено от <https://www.in-academy.uz/index.php/cajei/article/view/24044>

13. 5.Musaeva,A.(2024).TALABALARDA KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHDA FANLAR INTEGRATSIYASI. Журнал академических исследований нового Узбекистана, 1(3), 64–67. извлечено от <https://www.in-academy.uz/index.php/yoitj/article/view/28853>

14. Karamatovna, M. A. (2024). Enhancing the Quality of Teaching in Higher Education: Strategies for Success. American Journal of Science on Integration and Human Development (2993-2750), 2(2), 97-103.

15. Karamatovna, M. A. . (2024). Fostering the Acquisition of Communicative Skills among Students. *International Journal of Formal Education*, 3(4), 281–286. Retrieved from <http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/2700>

16. Мусаева А. (2024). IMPROVED MODEL OF METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' COMMUNICATIVE COMPETENCE. *Modern Science and Research*, 3(2), 43–49. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/30675>

17. Karamatovna , M. A. . (2024). Scientific and Theoretical Basis For Improving the Quality of Educational Process Based on Innovative Approaches. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(3), 311–319. Retrieved from <https://www.inovatus.es/index.php/ejine/article/view/2752>

18. Musayeva , A. . (2024). "FOSTERING ADVANCED PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE IN UNIVERSITY STUDENTS VIA INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE COURSE 'CULTURE OF SPEECH AND COMMUNICATION''. Центральноазиатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области

- управления, 1(2), 35–41. извлечено от [https://in-](https://in-academy.uz/index.php/cajmrms/article/view/27632)
19. MADANIYATSHUNOSLIK YONDASHUVI ASOSIDA TALABA-YOSHLARNING KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH. A.Musayeva Buxoro shahar Osiyo Xalqaro Universiteti Tarix va filologiya kafedrasi assistenti <https://doi.org/10.5281/zenodo.10004243>
20. Musayeva , A. (2024). SCIENTIFIC AND THEORETICAL BASIS OF INCREASING THE QUALITY OF THE HIGHER EDUCATION PROCESS BASED ON INNOVATIVE APPROACHES. *Modern Science and Research*, 3(2), 624–633. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/29426>
21. Мусаева А. . . (2023). ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛарнинг Қўлланилиши орқали УНИВЕРСИТЕТ ТАЛАБАЛАРИДА КАСБИЙ КОММУНИКАТИВ КОМПЕТЕНЦИЯНИ ШАКЛАНТИРИШ. Центральноазиатский журнал образования и инноваций, 2(12), 51–58. извлечено от [https://www.in-](https://www.in-academy.uz/index.php/cajei/article/view/24044)
22. Musaeva , A. . (2024). ЭНЕРГЕТИК ҚАБУЛ ҚИЛУВЧИ ЁШЛАР КОНТИНГЕНТИНИ ТАДҚИҚОТ НАТИЖАСИДА ЎРГАНИЛГАНЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИ. Журнал академических исследований нового Узбекистана, 1(3), 68–72. извлечено от [https://in-](https://in-academy.uz/index.php/yoitj/article/view/28856)
23. Караматовна, М. А. (2024). Научно-теоретические основы повышения качества образовательного процесса на основе инновационных подходов. ЕВРОПЕЙСКИЙ ЖУРНАЛ ИННОВАЦИЙ В НЕФОРМАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ, 4(3), 311-319. Извлечено из <https://inovatus.es/index.php/ejine/article/view/2752>
24. Musayeva Amina Karamatovna. (2023). FORMATION OF PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE AMONG UNIVERSITY STUDENTS THROUGH THE USE OF INNOVATIVE

TECHNOLOGIES IN CLASSES IN THE DISCIPLINE “CULTURE OF SPEECH AND COMMUNICATION”. *International Journal of Pedagogics*, 3(11), 85–89.
<https://doi.org/10.37547/ijp/Volume03Issue11-17>

25. Musaeva, A. (2023). THE HARMONY OF MAN AND NATURE IN THE WORK OF PAUSTOVSKY. *Modern Science and Research*, 2(6), 113–115.

Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/20900>

26. ZHUMAEVA, D. (2024). OPTIMIZATION OF METHODS OF DIAGNOSTICS OF VARIOUS FORMS OF ENDOMETRIOSIS IN WOMEN OF REPRODUCTIVE AGE. *Valeology: International Journal of Medical Anthropology and Bioethics (2995-4924)*, 2(9), 120-125.

27. Абдукаримов, У. Г., Ихтиярова, Г. А., & Джумаева, Д. Р. (2024). Скрининг Рака Молочной Железы: Настоящее И Будущее. Обзор Литературы. *Research Journal of Trauma and Disability Studies*, 3(2), 144-148.

28. Хикматова, Н. И., & Жумаева, Д. Р. (2023). Инвазивные И Неинвазивные Методы Диагностики Заболевания Молочных Желез. *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 4(6), 652-658.

29. D.R.Zhumaeva, D.R.Zhumaeva (2024) *The State of the Vaginal Microbiocenosis, Bacterial Vaginosis and its Treatment Options*. American Journal of Bioscience and Clinical Integrity, 1 (11). pp. 78-83. ISSN 2997-7347

30. Halimovna, M. M. (2021). The Role of Features of Linguocountrylearning in Teaching English. *Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture*, 2(10), 64-68.

31. MAKHMUROVA, M. K. (2021, March). GRAMMATICAL CATEGORIES IN GERMAN AND UZBEK. In *E-Conference Globe* (pp. 118-123).

32. Махмурова, М. X. (2021). METAFORALAR NUTQ SHAKLI SIFATIDA. *МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ИСКУССТВО СЛОВА*, 4(1-1).

33. A'zamovna, A. R., Halimovna, M. M., & Bakhtiyorovna, N. M. (2019). The matter of equivalence in English and Uzbek proverbs. *Test Engineering and Management*, 81(11-12), 1632-1637.
34. Makhmurova, M. H. (2024). Applications of the Latin Language in Speech. *American Journal of Alternative Education*, 1(8), 59-63.
35. Махмуро娃, М. Х. (2024). Теоретико-Литературное Развитие Учащихся При Изучении Басен. *Miasto Przyszłości*, 54, 1032-1035.
36. Maxmurova, M. (2021). ЎҚУВЧИ БИЛИШ ФАОЛИЯТИНИ ФАОЛЛАШТИРИШДА ИЖОДИЙ ГРАФИК МАСАЛАЛАРНИ Auto CAD ДАСТУРИ АСОСИДА ЕЧИШ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu.uz), 3(3).
37. BABAYEVA, V. T., MAKHMUROVA, M. H., & NAZAROVA, G. K. (2021, March). Studying language as the second language learners. In *E-Conference Globe* (pp. 89-94).
38. ERGASHEVA, G. T. (2024). OBESITY AND OVARIAN INSUFFICIENCY. *Valeology: International Journal of Medical Anthropology and Bioethics*, 2(09), 106-111.
39. Ergasheva, G. T. (2024). Modern Methods in the Diagnosis of Autoimmune Thyroiditis. *American Journal of Bioscience and Clinical Integrity*, 1(10), 43-50.
40. Tokhirovna, E. G. (2024). COEXISTENCE OF CARDIOVASCULAR DISEASES IN PATIENTS WITH TYPE 2 DIABETES. *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(3), 55-62.
41. Toxirovna, E. G. (2024). DETERMINATION AND STUDY OF GLYCEMIA IN PATIENTS WITH TYPE 2 DIABETES MELLITUS WITH COMORBID DISEASES. *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(3), 71-77.
42. Toxirovna, E. G. (2024). XOMILADORLIKDA QANDLI DIABET KELTIRIB CHIQARUVCHI XAVF OMILLARINI ERTA ANIQLASH USULLARI. *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(3), 63-70.

43. Toxirovna, E. G. (2024). QANDLI DIABET 2-TIP VA KOMORBID KASALLIKLARI BO'LGAN BEMORLARDA GLIKEMIK NAZORAT. *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(3), 48-54.
44. Tokhirovna, E. G. (2024). MECHANISM OF ACTION OF METFORMIN (BIGUANIDE) IN TYPE 2 DIABETES. *JOURNAL OF HEALTHCARE AND LIFE-SCIENCE RESEARCH*, 3(5), 210-216.
45. Tokhirovna, E. G. (2024). THE ROLE OF METFORMIN (GLIFORMIN) IN THE TREATMENT OF PATIENTS WITH TYPE 2 DIABETES MELLITUS. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(4), 171-177.
46. Эргашева, Г. Т. (2024). Эффект Применения Бигуанида При Сахарным Диабетом 2 Типа И Covid-19. *Research Journal of Trauma and Disability Studies*, 3(3), 55-61.
47. Saloxiddinovna, X. Y. (2024). Modern Views on the Effects of the Use of Cholecalciferol on the General Condition of the Bod. *JOURNAL OF HEALTHCARE AND LIFE-SCIENCE RESEARCH*, 3(5), 79-85.
48. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). МОРФО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ И КЛИНИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СТРОЕНИЯ И РАЗВИТИЯ ЯИЧНИКОВ (ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ). *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(5), 188-198.
49. Халимова, Ю. С. (2024). Морфологические Особенности Поражения Печени У Пациентов С Синдромом Мэллори-Вейса. *Journal of Science in Medicine and Life*, 2(6), 166-172.
50. Xalimova, Y. S. (2024). Morphology of the Testes in the Detection of Infertility. *Journal of Science in Medicine and Life*, 2(6), 83-88.
51. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). ОСОБЕННОСТИ СОЗРЕВАНИЕ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ЯИЧНИКОВ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 188-194.
52. Хафизова, М. Н., & Халимова, Ю. С. (2024). МОТИВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ПРИ ОБУЧЕНИИ ЛАТЫНИ И МЕДИЦИНСКОЙ

ТЕРМИНОЛОГИИ. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 55(2), 165-171.

53. Хафизова, М. Н., & Халимова, Ю. С. (2024). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЧАСТОТНЫХ ОТРЕЗКОВ В НАИМЕНОВАНИЯХ ЛЕКАРСТВЕННЫХ ПРЕПАРАТОВ В ФАРМАЦЕВТИКЕ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 172-178.
54. Saloxiddinovna, X. Y., & Ne'matillaevna, X. M. (2024). FEATURES OF THE STRUCTURE OF THE REPRODUCTIVE ORGANS OF THE FEMALE BODY. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 179-183.
55. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). КЛИНИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ЛИЦ ЗЛОУПОТРЕБЛЯЮЩЕСЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИМИ НАПИТКАМИ. *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(5), 199-207.
56. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). КЛИНИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЗАБОЛЕВАНИЙ ВНУТРЕННИХ ОРГАНОВ У ЛИЦ, СТРАДАЮЩИХ АЛКОГОЛЬНОЙ ЗАВИСИМОСТЬЮ. *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(5), 240-250.
57. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). кафедра Клинических наук Азиатский международный университет Бухара, Узбекистан. *Modern education and development*, 10(1), 60-75.
58. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). МОРФО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ И КЛИНИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ КОЖНЫХ ПОКРОВОВ. *Modern education and development*, 10(1), 76-90.
59. Nematilloevna, K. M., & Salokhiddinovna, K. Y. (2024). IMPORTANT FEATURES IN THE FORMATION OF DEGREE OF COMPARISON OF ADJECTIVES IN LATIN. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 150-157.
60. KHALIMOVA, Y. S. (2024). MORPHOFUNCTIONAL CHARACTERISTICS OF TESTICULAR AND OVARIAN TISSUES OF

ANIMALS IN THE AGE ASPECT. *Valeology: International Journal of Medical Anthropology and Bioethics*, 2(9), 100-105.

61. Salokhiddinovna, K. Y., Saifiloevich, S. B., Barnoevich, K. I., & Hikmatov, A. S. (2024). THE INCIDENCE OF AIDS, THE DEFINITION AND CAUSES OF THE DISEASE. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 195-205.
62. Salokhiddinovna, K. Y. (2024). IMMUNOLOGICAL CRITERIA OF REPRODUCTION AND VIABILITY OF FEMALE RAT OFFSPRING UNDER THE INFLUENCE OF ETHANOL. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(10), 200-205.
63. Nematilloyevna, X. M., & Saloxiddinovna, X. Y. (2024). TIBBIYOT FANLARIDA MOTIVATSIYON METODLAR. *Modern education and development*, 16(7), 31-42.
64. Nematilloyevna, X. M., & Saloxiddinovna, X. Y. (2024). TURLI TIBBIY TERMINLARNING YASALISH USULLARI. *Modern education and development*, 16(7), 68-78.
65. Nematilloyevna, X. M., & Saloxiddinovna, X. Y. (2024). TIBBIY TERMINOLOGIYADA TARJIMA MASALALARI. *Modern education and development*, 16(7), 43-56.
66. Nematilloyevna, X. M., & Saloxiddinovna, X. Y. (2024). TIBBIY TERMINOLOGIYADA TARJIMA MASALALARI. *Modern education and development*, 16(7), 43-56.
67. Nematillaevna, K. M., & Salokhiddinovna, K. Y. (2024). NUMERALS IN THE LATIN. *Modern education and development*, 16(7), 57-67.
68. Khalimova, Y. S. (2024). Features of Sperm Development: Spermatogenesis and Fertilization. *American Journal of Bioscience and Clinical Integrity*, 1(11), 90-98.
69. Toxirovna, E. G. (2024). QANDLI DIABET 2 TUR VA YURAK QON TOMIR KASALLIKLARINING BEMOLARDA BIRGALIKDA

KECHISHI. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 38(7), 202-209.

70. Sharapova, N. (2023). ARTERIAL GIPERTENZIYA VA SEMIZLIK KASALLIKLARINING O'ZARO BOG'LQLIK SABABLARI VA METABOLIK SINDROMLAR. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 2(11 Part 2), 174-179.
71. Шарапова, Н. (2023). КЕКСА ВА ҚАРИ ЁШЛИ АЁЛЛАРДА БЕЛ АЙЛАНАСИНИНГ ЖИСМОНИЙ ФАОЛЛИК БИЛАН БОҒЛИҚЛИГИ ҚИЁСИЙ ТАҲЛИЛИ. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 2(12 Part 2), 127-133.
72. Erkinjonovna, S. N. (2023). DIABETES MELLITUS IN PREGNANT WOMEN. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 110-116.
73. Erkinjonovna, S. N. (2024). CHARACTERISTICS OF DENTAL PROSTHESES WEARING IN PATIENTS WITH TYPE 2 DIABETES ACCORDING TO KIDNEY IMPAIRMENT. *PEDAGOG*, 7(1), 84-88.
74. Erkinjonovna, S. N. (2024). THE BEST WAYS TO CONTROL HIGH BLOOD PRESSURE WITHOUT MEDICATION. *Journal of new century innovations*, 47(2), 175-183.